

paupertatem ferre velletis, quippe egestas, uti opus est, tolerata, ex S. Chrylioni hom. de divit. sententia, Martyres facit: *Habere pauperes martyrium suum, & egestas bene tolerata facit Martyrem.* Magnos, ac tristitia veltia parum aqua, & parum reijoria martyrii hujus vobis palmam auferit. Fidelis, qui ad supplicium locum traheretur iuvius, & qui inter cruciatus non cogitaret Deum, essetne martyr? Sin autem odium suum contra iustitia mittitros teltaretur, illos perhorresceret, injuriis atque conviciis impeteret, nonne se coram Deo nocentem preberet, quin tanquam martyr ob oculum ejus apparet? P. De la Pesse sermone de fidei male patiente.

Tria crucis genera, & tres patientia modi.

S. Augustini sententia est a pluribus saepe usurpata, cruce omnes, quos ferri, & omnes, qui crucem ferre possunt, in Calvario fuisse, ubi simul impius, poenitens, & innocens cruce ferre coacti. Primus dampnandus erat, alter abolendus, tertius vero damnaturs, & absolvendus. Quid similis tribus his crucibus? quid tribus hinc crucifixis dissimilis? Hi tres homines singuli tuc cruce suffixi nobis exhibent omnes status, qui complectuntur, quidquid hominum est in terra. Statim videlicet peccati, poenitentiae, & innocentie. Nullus a cruce immunis est; agit solus, quomodo crux fit illi facienda. Pati non potestis, ut olim Jesus Christus; ille innocens erat, vos autem innocentie jacturam fecistis. Pati non vultis, ut latro nequam, quia in peccato meri non vultis; reliquum igitur est, ut bonum imminenti latronem, qui sua vitute cruce ad paradisum proferendum. *idem.*

Quodnam sit Dei vult assidentis cogitatum.

Deus supremus Rex noster, quantumvis pene illam sit supremum rerum omnium imperium, nobis tamen misericordie suae parare studet testimonio, cum de illius severtitatem conquerimur; nosque cogere vult, ut de illo cogitemus, illum reverentur, illi serviamus. Vixit illum tecum agere tanquam Dominum, nullamque tui curam gerere? Tecum agere, quemadmodum olim populo suo misitatus est; *averserit zelus meus a te, ne irascar amplius.* Nunquam impotem testatam tibi faciam indignationem meam, non turbabo te effectibus ire meae. Avertat Deus terribile hoc malum. Miser prodige Fili; nisi laborares fame, unquam ne ad patrem tuum revertaris? *Eger hic nonne in desperatis habendus esset, si nulla ipsi a medico pharmaca propiarentur; atque inconducit cupiditibus suis traderetur? Medicus si cessaverit curare, disperdat. Deus tua cognoscit vulnera; scit, animam tuam ulceribus esse tectam, nunquid illi succedere debet, si ad incisiones devenerit, & quidquid cor tuum corrumpere potest, fecerit? Severitas illius nonne certissimum est clementiae ejusdem argumentum? Securus, quia non desperaris.* Tribus hinc momentis, quibus tanto more conficeris, atque laboribus opprimetur a te subeundis, ut rei domesticae consulas. paupertate coactis mollitiam mortificare, ac luxum imminuere, die illi, tuam est, Domine, p. o. ut sanctissima voluntas tua libitum fuerit, de rebus omnibus disponere; iam in manibus tuae veluti creatura tuas indigna favoribus; sed quanta haec gratia est, Domine, qua mea studeas incolumitati, meque cogis, ut studeam eidem? Adoro te, & benedico tibi in dolore meo, ac tribulatione. *idem* Pater la Pesse.

Adfusus Crucifixi, & Dei patientis cogitatio no-

Precul diabio non ibitis inficias, illum melius vultis, ac huius mala passurum, qui Deum patientem cogitavit; verum hinc ne animus quidem advertitur; maror, ac tristitia nos occupant, neque oculos nostros in Crucifixum conjeimus. Hoc ipsum vobis, Fideles, exprobaturs sum; voluptates tantum, ac terra bona, quae amittitis; cogitatis, ac impatientia vestra procul amovet solatium, quod Dei exemplum potest afferre. Ferte igitur sine solatio; hoc meremini; injusta, & violenta consilia, quibus rem vestram augere satagitis, favores, in quos haec vos conjeit agritudo, detractio, calumnia, odium, quod in line persequenda fovetis, vobis erunt solatio. . . . Haui equidem miror, quod male patientes multum, diuque patiamini. *idem.*

Quam beati estemus, si in frequentibus casibus, quibus opprimimur, in adversis, quos bonis hominibus accidunt, & efficiunt, ut fucato iustitie zelo coram Deo lugeamus, quam beati estemus, si vix hujus calamitates non solum tanquam peccati effectus, aut veras nocentium penas, verum etiam tanquam secreta divinae voluntatis consilia, quae inie suam elicere novit gloriam, consideremus. Frustra arbitremur, innocentiam, & tribulationes simul esse

non posse. Ex novis sermibus suppresso nomine auctoritatis edictis, sermone de tribulationibus pro feria 4. post 4. Quadragesima Dominicam.

Facile est se virtute praditum putare, cum nulla ingruit calamitas. Qui neque bonorum, neque valeditibus, neque libertatis, neque honoris jacturam metuit; qui commoda fortuna suavitatibus fruatur, qui consilia sua ex animo credere videt, qui aliquid religionis, ac pietatis sensum habet, nec non externam eris habitum ad devotionem compositum, ac bona indole fufultum, se ipsum, & alios fallit. Quilibet, S. Augustinus inquit, *requirit in domo sua, in pradio suo, in adificio suo, nemini efficit, ac semper tranquille is fruatur, quae possidet; ideoque veram se habere virtutum sibi blanditur, sed quotis fallitur? Haec igitur probanda virtus est, & tribulatio illius periculum facit; qua, agritudo haec, quam tibi immitit Deus, subvertet seculum, in quo requiescit: Univerfum stratum ejus verasit in infirmitate ejus.* Psalm. 40. Tunc intellet, utrum veram habas in malis tuis patientiam, humilem divinis imperiis submissionem: diuturnus bone valedudinis ulus te tibi abscondebat, moribus hie ta- lem te proder, qualis es. Lis, qua vultum fuit, incendium, quo domus tua conflagavit, violenti usurpatoris persecutio te tibi detegent. Rem affluentia, & quies tibi soporem immiffrant, teque facinverant; sed te ex lethargico hoc sono paupertas, & calamitas excitabunt. *idem.*

Fidelium animarum via non magis immunis a tribulationibus, & calamitatibus est, quam impiorum, non distit; sed eorum tribulationes procul & nam- tura, & effectibus, & diuturnitate differunt. Diferunt natura; alia quippe sunt monita, quae mitericois Deus tribuit filiis tanquam amantissimus pater, alia vero sunt damnationis sententia, quam veluti irritatus iudex exercet. Diferunt effectibus: tribulationes enim impios prosterunt, indurant, & ad desperationem adigunt; in bonis vero fidem confirmant, spem fovent, & charitatem perficiunt. Diferunt diuturnitate; in aliis quippe fuit initia supplicii, inferoque praeludia, in aliis vero uberes consolationum fontes, & semina gloriae. *Auctor notissimum Christianorum, sermone de electione suavis.*

Ad virtutem depurandam, probandam, confirmandam, a saeculi cogitatione preservandam, in salutis portum deducendam, eamque immortalis coronae degam efficiendam, opus est, nobis certaminibus, difficultatibus, humiliationibus, calamitatibus, crucibus, persecutionibus; opus est ergo persecutoribus, ideoque etiam improbis, & improbis vim, & potestatem habentibus. Viri boni hinc muneris impares essent; impii ergo vitiorum Deus, quos, S. Augustinus ait, facit sua iracundia instrumenta, suaque providentia misistros. Hos potestare replet, atque auctoritate; flagella funis in manu illius ad nequiores peccatores puniendos, vel faltem virga ad filios suos corrigendos: *Assur virga furoris mei, & baculus ipse est, inquit Ilias propheta c. 10. Assyrius licet impius, licet infidelis, virga est, & baculus furoris mei; verum dic, Domine, die esse quoque tuae misericordiae instrumentum.* Si impiis uteris, ut bonos percussas, non uteris, ut in illos tuam iracundiam exerceas, sed ut super eos infinitas misericordias extendas, eosque melius ad quadragesima Dominica sine auctoris nomine edictis.

Nulla conditio est, quae creaturarum infidelitatem non experiatur; nullus status a dolore, ac tristitia immunis, nulla familia, quam inopinatus eventus feriatis, oculus lactu non replet, nullus homo, quem meror non sequatur, vel cui non occurrat. Denique terra, quae tanta cum inaequalitate paritur, quidquid habere potest boni, suas ubique calamitates effundit, & ad plerorumque mortalium inlicititatem satis esset tanta haec disparitas eorum bonorum, quae singulis eidem debere possunt. Verum enim vero quorum licet adeo invehimur contra incensantiam, paupertatem, & crudelitatem hujus mundi? Nunquid sperare possumus, nos istic esse posse beatos? Nunquid mirum est, quod istic ferre mala debeamus? Mundum debemus cognoscere, & nisi cognoverimus illum, quomodo spes illa suberit nobis potest futurum, ut tibi diuturnam, tutanque tranquillitatem quibuscumque laboribus solum obnoxii, nulla prolectio. *Christiani estemus, nobis quereia exideret. Terra haec quantumvis tristis*

Diferentiam inter justorum & impiorum tribulationes.

Pro justorum bono permittit Deus, ut diuturnius impis persequatur.

est, nonne locus est, ubi aeternam nobis felicitatem praeparare debemus, ubi acquirere, & exercere debemus virtutes, quarum pretio coelum comparemus? Liber cui titulus: *Animadversiones in quadam religio-*

Qui in tribulationibus impatienter desipiant, Deum injuste elc redarguant.

Et de aliquo conqueramur malo, credamus, opus est, nos illud injuste pati. Non detrectamus calamitatem, quam meriti obitus, vel qua procedit ab auctoritate, contra quam sumus non licet. Christianus nequit ambigere, vix hujus mala Deo vel permitte- te, vel jubente contingere; haec fit parum aqua videtur illi, sequitur. Deum ab ipso modice acquitatis insimulari. Cur ait ille impatientia furens, cur tandu pati cogor? Cur malum meum adeo diuturnum est? Cur tot alii fult me beatores? Quasi diceret, cur in me injuste fult Deum? Deus nihil injuste facere potest; deberet ergo fidelis aliquantulis habere patientia. Qui dicit injuste patior, quod patior, illum iniquum facit, cujus iudicio patitur. *Id.*

Mirum esse non debet, quod Deus nos per batit rurs assigat.

Micum nome est, quod fidelis, quem probat Deus, ut magnum faciat, conqueratur, quod patitur, quin praevideat, quod sperare potest? Princeps non patit libidinis, quem cupit atollere, immo illud difficillimis, impeditissimisque implicat negotiis; illum bellorum casibus obicit; difficulta eis committit facinora. ubi fam requiem, bona, vitamque ipsam prodigere tenatur. Subditos vero profpiciens honestam laborum suorum mercedem, magno, graqeque animo obsequitur. Anima ignava! Magne fortunae suante pretium turpis otii, dubie fidelitatis, modici laboris? Deus rationem habet constantia tua, tibi non patit efficere vult, ut salget virtus tua, ac illius periculum facere cupit. Pateris, & dic, multumque pateris, ia te Deus diligere, atque atollere cupit; eum tibi praeparat locum, ubi in aeternum ejus largitatem celebrabis. *Idem.*

Ratio propter quem pomet divinis submittit debemus impetris in tribulationibus.

Nihil nos magis divinis submittere potest imperiis quam virtus, quae eos nobis sensus inspirat, quos supreme illius auctoritati, iustitia, & misericordiae debemus, Philosophorum more pati idem est, ac nosmet ipsos fallere, & illud re-Deo, qui saluti nostrae, omnibusque casibus praedit. Cum sub illius flagello cum colimus, illi benedicimus; bonitas sua eundem nobis debitorem constituit. Nos in adversis relinquens submissionem, & amorem nostrum probare volebat; nisi concessit tui fidelitatis nostra, periculum fecit; ut palmam nostram erga voluntates ejus submissio effugeret: inde sperare possumus ejus obedientiae mercedem, quae illius proficit gloriae. Nisi tranquilla constantia nostra Deo iucunda esset futura, ille nobis occasionem ostendit; eam non preberet. Certum eorum bonorum, quae praeparat nobis indicium hoc est, quod nos illa mereri vult; si nihil haberet, quod largiretur, fimeret nostra nos sequi studia; nihil expectaret a nobis, & non ab eo nihil expectare possemus. *1 em.*

Tribulatio inanis nobis interdet negr, efficitque ut de Deo cogitemus.

Qui in bono confirmatus non est, vel qui pravae habet studia, libera, ac temere se se iis omnibus abdicat, quae illius cupiditatibus velleantur, cum vite comoda, & rerum affluentia ejus studiis latent. Sitem facillimis iustibus immoratur nugis; quae illum magis, magisque a saluti sua removeat cura; evagatur, animo incepta dumatat versibus objecta; cor ejus facile in quancunque partem circumagetur. Nihil in actionibus ejus solidum erit, pauca pietatis opera, fructus poenitentiae nullus. Tribulatio eum revocat ad cor, illi inanes interdicit nugae, cogitationibus ejus virtutum impertit, voluntatem regit, & animat, ut ille sua obeat officia. Hominis hujus idea, & motus sunt tanquam angulo in spatio coacti, ubi non aliud, quam quod sua interest vere, intuetur: gratia in nullos obices invenit &c.

Diferentiam inter bonorum & impiorum tribulationes.

S. Rex Propheta dicebat Deo: judica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: plurimum improban docentes vitam ipsi impii irridunt, & persequuntur: non tamen eadem ob causam propter quam viros bonos. Virute preditus, qui in lubricum tradocitur, ad Deum conf. gre potest, ac dicere illi, ut David, judica causam meam, Deus, & cogita, quod propter te impii me persequuntur. Si in eorum partes concedere vellem, si in eorum artes, ac sensus transitem si libitum suarum me soclum adderem, in pretio, & honore ab illis haberet, qui per summam indignitatem me p. obris, & conviciis afficiunt; cordatus homo, recteque sensus exultimaret, omniaque consilia, & verba mea plausibus exciperent. Sed quoniam tibi me adhaere proffitor, ideo me contempnunt, persequuntur, irridunt &c. Sed magna gloria est, o Deus, pro gloria tua pari, & omne tuae crucis opprobrium inani mundi hujus exhibitionis censo toto caelo, esse antecederent. P. *Crafft, sermo 1. de fide videlicet.*

Deus, qui eos punit, quos in filiorum suorum numero excipit, in hominum vita, praesertim vero in vita fidelium bona malis commifcet, & aliis illis temperat; ne illos prospera atollat fortuna, si nimis constans extiterit, vel ne adversa illos obruat, si nunquam cessaverit. Etenim, ut Sancti Patres amadventur difficilior est prosperam ferre, quam adversam, & illius nitorem alterius pondere esse magis periculolum. Experientia docti saepe vidimus, eos, qui in tribulatione sapientes vifsi ruere, ubi Deo inde evaserant, sapientes esse desisse, atque finem tribulationis eorum factum fuisse lapsus initium.

Liber, cui titulus: Vita Prophetaurum.

Hujusmodi tentationes vere lydii lapides sunt, per quos nosmet ipsos cognoscere possumus; cumque vir bonus per illas fuerit traductus, Deo gratias agere debet inde quidem, quod sibi adeo praclarum praebuert occasionem muneris sui obeundi; hinc vero quod sibi certanti tulerit opem. Adoranda quoque sunt viae sapientiae, & providentiae divinae erga filios, eo quod validas haec tentationes adhibeant magis, magisque in animabus ipsorum electiois divinae confirmationem veritatem. Homines suos habent fines; Deus vero permittens illis, ut secundum intentionem suam operentur, eorum utitur ministerio, ut profus oppositum ab eo, quod ipsi cogitant, evenias. *Liber, cui titulus: Examen Julinet ipsius.*

Adversitas variis habet in mortalibus effectus.

Hominum plerique in tribulationibus suis, ut plurimum, operantur vel secundam ingenium, vel secundum habitum suum. Si ferocis est, ac furens hominis ingenium, illum tribulatio irritas; in Deum succendet, in homines furit, de providentia congeritur; sine acerbissimi doloris sensus foet, ultionem minitatur. Si paulo moderatus ingenium est, humana confectatur auxilia, ut aliquod malo suo remedium inveniat, unice in id omnia prudentiae suae lumina impendit. Sin timidus est, tristitia conficitur, & in quibus erumpit, atque in dolore, & lacrymis suam inquit solatium. Si Stoicus, ferocem quandam praesertit duritiam, atque in seipso quandam esformare studet stupiditatem, itat bonum, malum nullo habet in discrimine. Si christianus religionis principia aliquam in ilo vim obtinuerit, se fe ad orationem convertit, sed illam uret, ut a praesenti periculo liberetur, non quod lesti numinis ipsam poniteat, & doleat eo, quod haec divina indignationis indicia meruerit. Hi minime sunt vere pietatis characteres. Fidelis enim in afflictionibus sentiens marulum, quo premiur, illud statim considerat veluti manifestum divinae in se iracundiae argumentum; & mox animum advertens ad propria seclera, & celestem gratiarum abutem, dum illis perfruatur, se ipsum damnat, supplicium hoc fe meritum fuisse fatetur. *Idem.*

Viva requiritur fides, ut patiente mala sustineatur.

Viva, & firma fides illi necessaria est, qui sustinet non patientia: & sane nisi evangelicae veritates constanter crederemus, nobis persuadere possemus, beatos esse qui lugent, & qui persecutionem patiuntur? Nisi in aeternas veritates mentis aciem intendemus, in humilitate, ac dolore gloriam, & voluptatem invenire possemus? Videmini profecto, Fideles, parum J. C. praecertis imbuti, cum ignavie tub labrum vestrorum pondere ceditis. Si plus fidei, plus quoque patientiae haberetis. P. la Pesse sermone de coram, qui male patientur, videtur.

Aliqui tribulationibus abutuntur.

At enim, non defunt, quos tribulationes non solum non corrigant, sed indurant, & nequiores efficiunt. Hi, non secus ac latro nequam, blasphemias evomunt, ubique suam reprobationem consummant. Ad haec autem quid respondeam, nisi eorum misericordiam sortem desens, ut olim Carthagenisium infelicetatem desebat Aug. Amiffis omnem calamitatum vestrarum fructum, abeat illis post provinciarum eorum dem defolationem. Miseri facti estis, & non ideo meliores evassitis. Volebat Deus vos vere Christianos efficere vos assigens, vos autem in peccato vosmet induralis. P. *Ch. minis serm. de tribulationibus.*

Exemplum, & amor, quo Salvador nos dicit, nos cogunt, ut pro illis patiamur.

Nonne mirum est, amorem, quo JESUS CHRISTUS nos prosequutus est, esse ille, ac crucem, tribulationes, & humiliaiones amplecteretur, quancumque illi opus non esset, quancumque illum delecerent, atque magnum, & juge requireret miraculum, ut iidem subeundis par fieret. Nonne mirum inquam est, amorem, quo J. C. nos prosequutus est, esse effecisse, ut haec omnia parageret; amorem vero, quem nos J. C. debemus, non efficere, ut illius sequamur exemplum illi similes evadamus, & sin minus alacri, ut ille, ego tamen animo amplectamur crucem, tribulationes, & humiliaiones, qua non utiles tantum, verum etiam nobis sunt necessariae? P. *Nepren in spiritus Christianismi.*

Patendum est, ubi crucem peccatorum solam intuemur naturam perhorrescere, deturri sensus, rationem ipsam repugnare...

Nosmet animi magnitudine in adversis sustinemus, patientiam malorum amaritudinem dulcedine quadam adspargimus...

Dei iustitia hic in vita nobis utilis est, quam e- jus misericor- dia.

Tribulationes momentaneae sunt calum cogitantibus.

Momentaneum est leve tribulatio. Hoc nomine S. Paulus vite hujus tribulationes appellat...

Tribulationes medentur ma- liis, quae pro- speritas parit.

Ad medellam afferendam cecitati, qua vix, ac ne vix quidem a rebus prosperis separari potest...

Tribulationes magno sunt adjumento, ut convertamur.

Tribulationes, & calamitates, qua nobis accidunt, possunt simul esse instrumenta, & cause nostrae conversionis.

Sentimus; nos sanctificant, cum voluntaria submis- sione illas percipimus: mala simul, & remedia, ex natura sua poena...

Dei voluntas nobis pluribus in rebus ignota est; scimus potentia illius nos servari, providentia nutrir-

Patientes sa- tiscentes co- gnoscentes, voluntatem Dei.

Obtinui, & non operi es meum, quoniam suscepisti, S. Rex David inquit. Contitui Domine, & ne hi-

Persecutio nobis esse de- bet tribulationes a Deo proficiat.

Fides in tribulationibus triumphat. Modo omne fascinum auferit...

Fides in tribulationibus triumphat. Modo omne fascinum auferit, atque in ietu oculi mundi hujus prae-teritatem figuram nobis ostendit...

Deo agende sunt gratia in tribulationibus, quas nobis immitit.

Fovere debemus Tobiae sensus: Benedictio te, Deus Israel, quia tu castigasti me, & tu salvasti me...

Si hac in te principia fidei feceris, invenies duo; primum quidem, quod quascunque sint vias hujus mala...

Cum animo reputatis vitam, quam olim duxistis, eamque cum praesentibus tribulationibus comparatis...

humanitatis sensum abiciens in cisternam conjecerant, & mox Israelitis vendidit; ac praecedenti levitate suae recordatio has voces extorquet: Merito hoc pati-

Per tribulationes Deus nos a mundo divellit.

Vult Deus tribulationes mundi hujus contemptum nobis inspirare. Mandum tunc etiam diligimus, cum ille nos odit, atque persequitur...

Per tribulationes revolvitur ad Deum.

Conscientia in prosperis dormitat, sed in adversis expurgatur, ac malo suo quae medicinae: & ideo accidit, ut inde saepe initium ducat penitentia.

Cogitandum est quo animo crucis a Deo immittitur.

In tribulationibus nosmet ipsos diligenter excutere debemus, ut agnoscamus, quaenam sint nostrae affectiones, & submissio erga Deum...

Rationes, propter quas Deus justus affligit.

Tribulatio, S. Ildorus inquit, speciet esse confessionis, qua nos efficit viventi JESU CHRISTI templo. Viventes hujus templi lapides casti esse de-

Bonorum tribulationes saepe occurrunt, ut nos ad Deum convertamus.

Vulgatum est scandalum argumentum hominibus contra Providentiam, vide: hanc pati, ut impii probos homines persequantur...

rii hominis improbitatem everfam? attem sancte vivit. Videtis miserum hominem, qui per omnia tribunalia traditur, ut sumptibus conficiatur?

Omnia vita hujus mala, quocumque accidant modo, nihil aliud vulgo sunt, quam peccatorum nostrorum supplicia: ita ut dici queant per peccatum in mundo inventa fuisse. Alia quoque veritas est, illa peccato dumtaxat nutrire, & peccatum ex mundo posse expelli, procul inde exhiberet peccatorum nostrorum pars, qua ibi sustinetur...

Omnia, quae in hoc mundo accidunt malis, sunt peccatorum nostrorum supplicia.

At enim propter Deum magna conari non possimus: verum nome propter amorem illius, quod dicitur vobis occurrat, pati potestis? Pro hoc impatientia, malique ingenii impetu, pro contumeliosis querimoniis nihil laborem, doloremque vestrum immunden-

Non omnes magno propter Deum possunt operari, sed hoc pati omnes possunt.

In familiis quid ferendum non est? Mobile, violentum, duraque libidinosi conjugis ingenium, superba, indocilis, incilians vanae uxoris moles, filii male nati, invidentis, ac competitivus nequitia...

Mortales ita caeci videntur aliquando, ut cum ali qua calamitate, vel tribulatione afficiuntur, quin oculos atollant misericordem manum, qua percipiuntur...

inquieti, irriterentur, atque exardeſcant in illos, quorum miniſterio Deus utitur ad eos puniendos. Sorem ſuam maledictis obrunt, atque in exceſſu ſaroris; quo repleti ſunt, in querimoniaſ, atque blaphemias erumpunt. Itaque tantum abeſt, quod proprie patenam hanc correptionis penitentia, & contritionis ſenſus concipiant, ut modus, quo illam recipiunt, abſeque & deſperationis ſenſus illis tantummodo inſpiret. Quod illis innocuas preſtare poterit, efficit occaſiones, quod illis Dei miſericordiam promereri debent, in illos magis irritat iuſtitiam; & quod illis auxilium, & quaſi ſacra clavis ad celum ſparſendam adeo debent, ſit veluti inferni paradiſum. Liber, cui titulus, Colloquia Abbatis Ioannis, & Euſebii prebyteri.

Cum ſeruo peccator converſus ad Deum, hic tribulationibus et probre conſuevit.

Cum vult Deus in anima divinam operari mutationem veteris forme in novam, graviſſimas adhibet tribulationes, que ipſam utique vite fontem pertingunt, ad animam hanc expandam, atque beata metamorphoſi transformandam. Ideo Pater celeſtis non conſuevit leviter abluere animam, quam pretioſiſſimis donis vult locupletare, & in qua adeo egregiam mutationem gignere decrevit; ſed illam, ut ita dicam, immergit, & precipitem dat in oceanam amaritudinis, quemadmodum olim in mare conjiſtiſſit Iohan propheſtan, & quemadmodum de ſe ipſo David ait; Omnia excelsis tui, & ſpiritus tui ſuper me tranſierunt. Pſal. 41. Dico igitur, quod poſius permitteret Deus, ut centum millia hominum in aliquod diſſerim adapererent per occaſionem anime huius, quam ad gradum adeo inſignem extollet, & quam peculiaris amoris ſui gratia delegit, quam illam hinc gloria per tribulationes non prepararet; quod poſius ad aliquod temporis intervallum tenebras, ac caecitatem in ſanctos aliquot viros immitteret, ut temerariis, iniquique iudicis, que in hoc ignorantia ſtat ab illis ſerentur, hoc vas leſionis ſui prepararent. Ex *Traulo capite iudicium Inſpirationum.*

Subſequentiſſimo gaudio in omni tribulatione noſtra. & ad Corin. c. 7. Non miror. S. Auguſtinus ait, quod tot inter tribulationes adeo ſua vult conſolationibus Paulus perfundatur. Sciſta, pro quo pareatur. Venite ergo, ſequitur idem Pater recenti repletus vi, ac novam in ſe fortitudinem oboriri ſentens; Venit, nos inſignia, & conſuſione ſuffundit, torquet, corpora noſtra diſcerpta, & concuſcata, illa concuſcata, & in cinerem pedigit, inſerere, torquere, & contremare. Quicquid malorum nobis inſulerit, bonum, quod nobis ſervatum eſt, non exanguabit. In ſtatua hinc quidem quod ſero, inde vero quid mihi ferendum eſt, ut ſperata conſequar, appendo. Appendo quod exſpecto, currit il, qua pator. Simul hinc comparo, hinc quidem quod credo, inde vero quod ſentio; ac invenio ea, que mihi proponit fides, & que reſcriptus ſum toto celo præitare is, que ſunt mihi faciendâ, aut ferendâ. Hæc me cogitant omnia ſervantur, omnia commoda ſunt, & ſacillio. P. Girault i. mo 2. Quadrageſimo ſermone de ſanctitate Chriſtiana.

Si verum eſt, quomodo ambigere nefas, æternam felicitatem hæc tantum conditione ſuiſſis promiſſum; ut patiamur; & hæc eſt clauſula, quam Dei filius inſeruit in inſigni eo exſpectat; quibuſſam rebus inſigni poterit mortalium ſpes, qui nihil magis quam labores, ac tribulationes paſſi iure vocari poſſunt inimici crucis JESU CHRISTI? Quibus rebus inſignit ſpes quamplurimum, qui palam pietatem, virtutemque promittunt, & qui nihil intentatum relinquunt, ut ſe a patienti neceſſitate diſpenſent? Liber, cui titulus, Dialogi Abbatis Ioannis, & Euſebii prebyteri.

Qui nihil patit volunt, quo iure celum ſe vult affici turos?

Quomodoſnam ignavi Chriſtiani crucifixi præceptoris diſcipuli celum acquirent, ſi a illud lucrandum æternam ſenſibus ſuis interere debent bellum. Dominio in graviſſimis etiam huius vite calamitatibus beneficiere, perfectionem, puritatem, & mortem pati poſſus, quam innocentia iacturam facere, ſeſe accerrimis obſistere doloribus, ſeviſſimiſque cruciatibus, ut fides, & gratiam tueantur? Vix non habent ſeviſſimi incompaſſi perirendi, & patientia, atque mortificatione calum meribuntur? Patientia, quam a vobis Chriſtiana poſcit religio, Chriſtiani Auditora, eſſere debet, ut de morbis, doloribus, contemptu, contumeliaſ, paupertate, bonorum peſtura, omnibuſque huius vite calamitatibus victoriam referatis; vos autem ne leviſſimum quidem malum, ne momentaneum quidem dolorem ſerere poſſitis? Unquam ſanctorum numero accenſebimini, unquam Beatorum gloriam aſſequemini? Animamque unquam

Nonne ergo Deum ante oſculos meos perire eſt, quam in tribulationibus?

adverſitis ad ea verba: Per multas tribulationes oportet vos intrare in regnum Dei. Act. 14. Pater de la Reſſe, ſermone de periculo eorum, qui nihil patiuntur.

Crux! O crux divini mei præceptoris unquamne connoſceſis? & omnes te horrent ſemper, atque averſantur? Attamen tu firmiſſimum eſt totius ſpei noſtre preſidium, ubique omnia lumina, omneſque vires noſtras debemus; Nulla paena, quæta pena! S. Auguſtinus dicebat, Nullam in hoc mundo habere paenam, præ ſuperi, quanta paena eſt! Quæ piſſio nil p. i. i. Neſo, utrum horum verborum ſenſum ſequamini; Nulla paena, quæta pena! Quod ſupplicium eſt, nihil habere, quod ſuſtitioſum! Aliquid ſimile menti veſtre utrumque occurrit? guſtatiffie ſenſum ſtudiis veſtris adeo contrarium? Ingens vero Chriſtiano tormentum eſt, ſine tribulatione vitam tradere. Anima, que Dei ſuſcipit iudicia, & Deum vere diligunt, hoc pacto cogitant; hic eſt ſanctorum ſenſus; at hinc veſtre quoque eſt? Niti vos per tribulationem excitat Deus, vos procul dubio contemnit, indignoque caeſt gratis, quas ſuis amicis concedit. Tribulationes perhorreſcis, nihilque inanis ſim relinquitis, ut illas avetris, falſitatem ergo, ſuſpectantque dantaxat virtutem habetis; Ignoratis religionem veſtram, caput veſtrum, veſtram remunerationem; nullo igitur in diſcrimine habetis ſalutis veſtre negotium; ac non intereſt veſtra in graviſſima heſitia proruperit, idem.

Pator, dicere debet Chriſtiani, ſed Deus ipſe me dicit pati; poſt Deum pator; Dei patientis exemplum, atque ſocietas fati non erant ad lacrymas abſtergendas, & inſubunda ſuſpiria; Pauper ſum; Sicut valet quoque ſui pauper: contemptum ſum, deriſet, vexatus; Salvator quoque, & Deus meus hæc omnia pro me paſſus eſt. Languiſco in inſirmitate; Salvator meus ſanguinem ſub flagellis, ac ſpinis effudit. Reductus ſum ad id, ut dies meos in obſcura caligine meo nomine, ac dignitate digna tradidit; at JESUS CHRISTUS nomine poſtorem vite ſe partem in ſabri taberna tradidit? Niti indigni, & crudelis Salvatoris mei cruciatuſque meos labores leniunt, indignus ſum tanta conſolatione. idem.

Paſſiones ſ. i. i. Dei ſolatio. Deum debem eſſe tribulationibus noſtris.

Tribulatio malum eſt ſanſibile, perſoniſe, & præſens, ideoque efficacius alia qualibet re, qua ad peccatores convertendos utitur Deus. Hæc ſpiritus profertur, & humiliat carne, & carnem ſpiritus tanquam gladius acutus præcipua ſecat vincula, que nos alligant mundo, voluptatem videlicet, & vanitatem; in corde, ſenſibuſque noſtris ſtudia ipſa, que nobis ingonia ſunt, oppugnare emendat. Malum perſoniſe dico, quoniam enim invenietis vitam, quantumvis illa vobis beata videatur, cui deſint quedam afflictiones, que illam minus ſuaſem efficiunt eandem magis Chriſtianam poſſunt eſſere? Singuli ſuum crucis ſpectem habent, quam gerant, & que ſibi, quam aliis, gravior videatur. Miſerorum numerus non multet penas, quas ſinguli patiuntur, & conſuſique vel in ſe, vel in aliis fati ubere patienti materiam nancuſctur, ut ſe ipſum valeat ſanctificare, & mundi errorem abſicere. Itaque adverſa, & calamitatioſ, que accidunt nobis, ſimul eſſe poſſunt conſolationis noſtræ effectus, & cauſa. Excitant ad penitentiam, immo & penitentiaſ materia ſunt; nobis eſtendunt, quam juſtus ſit Deus, ac prima victima ſunt, quibus eidem licetur. Nos permovent, cum eas non ſine naturali repugnantia percipiunt, nos ſanctificant, cum non ſine voluntaria ſubmiſſione illas ſubimus. Hæc igitur aptiſſima eſt humani cordis convertendi ratio. Elechier, ſermone de tribulationibus.

Tribulatio eſt via magis efficax, qua utitur Deus ad peccatores: conſerendos.

Nihil aque parum eſt, quam Deum ſuis, ut ita dicam, ſumptibus diligere, videlicet cum nos affligit, cum nos humiliat, cum nos in tenentibus relinquit, cum divinjs ſuis conſolationibus nos privat, cum nos amaritudine replet, cum nobis ſuum lumen ablondit, cum nos ſerpe inceſſanter violentis permittit tentationibus oppugnari, que nos agitent, ac totam ſere animam noſtram ſerentantur perturbent, quanquam ut olim Apoſtoli, dicimus; Salvo ſua Dominæ; perimus Mat. 8. Quid purius anima, que ſemper eſt in actu ſerificii, & que ne ſolatum quidem in malis, que patitur, quaſit? Antior Anonymus.

Quemadmodum ignavia noſtra, ut plurimum vetat, ne penas, & mortificationes inquiremus, Dominus per inſigniam miſericordiam ſuaſem nobis immittit. Conſilium inire non poſſimus crucis ferenda; illæ hanc nobis imponit, eamque ut Sianon Cyrenæus bajulare cogunt: verum inde ne, ut ille, merendi occaſionem accipiantur, illam uitro acceptantes, eamque ſine quaereſa gerentes? Si animus nobis deſit tribulationibus obſtan eundi, eas ſaltem amemus, que

que a Deo nobis proveniunt; per illas enim, S. Bernardus ait, Dominus judicat, & in hoc mundo puniat eos, quos neque judicare, neque punire vult in altero. Ex tribulationibus, & perfectionibus, que accidunt nobis, fructum percipiunt, & quin conqueramur, hæc nobis perſuadere conemur utiliſſimam veritatem, quam ſapientia Judith Bethulæ populæ tradere adhibetur: Mala, que nobis immittit Deus, nequam eſſe velut iudices ſupplicia, qui nos perdere velit, ſed Patris nos ad frugem revocare cupientis correptiones. Abbas de Moanorel ſermone pro prima Adventus Dominica.

Tribulationes, que nobis accidunt, habent ſunt tanquam Dei beneficia.

Nonne mira caecitas eſt, tamquam grave malum reſpicere afflictiones, vel temporales calamitates vite huius, perfectiones, & contumelias, quas pro Deo, equique juſtitie gloria patimur, quandoquidem hæc via ſunt a Deo conſtituta, ut nos ad veram utilitatem deant? Nonne potius reſpiciendæ ſunt tamquam effectus miſericordiæ ſingularis, tamquam ampliffima amoris argumenta, que ſuis in hoc mundo præbet, tamquam certiffimum noſtræ ad gloriam prædeſtinationis caractereſum, quia nos introducunt in viam, que ratiſ illud adducit. De la Foye, ſermone pro ſecunda Adventus Dominica.

S U P P L E M E N T U M .

Deus non affligit juſtos nisi ut probet illos.

SI Deus in ſpeciem cum juſtis uti ſeveritate, eoſque faciat videre, hoc agit, ut eorum periculum faciat. Id eſt paſſim in ſcripturis teſtatur, uti conceptis verbis ſignificat hoc eſſe unum ex officiis providentiæ ſua; & hæc de cauſa permittere flagella ſua incidere in eos, a quibus colitur, magis quam alios, ita ut adverſitas, ac tribulatio in ſacro Textu vulgo tentatio vocatur, cum eodem in ſermone, quod Spiritus Sanctus tentationem appellat, nihil ſit aliud, quam tribulatio. Hoc pulchrum erat, ſolidoque reſponſum, quod diſertiffimus quidam Chriſtiana legis Patronus reddere idoloſtratis, & inſidelibus, cum illi exprobrarent ſummam paupertatem, quia populus fidelis verſabatur; unde arguere contendebant Deum: quem olim, vel impotentem eſſe, vel imbecillitatem. Eratius vehementer, dicebat illi Minutus Felix: Deus ille noſter, quem colimus, nec nos proſte ſubvenire, nec diſcipit. Verum quid agit? Nos ſingillatim ad examen vocat. Ad quid autem hoc examen redigitur? ut nos adverſis experiet. Sed in adverſis unumquodque explorat. Quæſi juſto diceret Deus: ostende mihi quod eſ. Debec felix in terris ſuilli, mihi quidem diſſilli, te velle meam eſſe; ſed tunc teſtimonio tuo fides non erit habenda; dum omnia tibi proſpere eveniunt, toto judicare non poteris, utrius eſſe malus, tui videlicet, an mei. Cum autem modo iactas adverſis, potes mihi fidei tuæ archam præbere. Si igitur video te in cultum perfeverantem, ſi ad ara mee pedes te audio eodem fervore preſentem, te mihi fideliter tempo adheſurum, tui credam, & habebo fidem; quia amor hac ratione probatus omni vacat ſuſpitione. P. Bourdaloue in Dominicali.

Quorſum tibi lacrymas, ſeribet illuſtri Paule S. Hieronymus, quorſum tot dolores? Eligie, atque ut conſirmeris, alteram harum animaverſionum rene: Vel bono conſcientia tua teſtimonio, & quin Chriſtiana officiis humilitati tenet tanquam juſtam conſideras; atque tunc conſolato tua eſſe debet, quod Deum perfecti virtutem tuam, quod exercet illam, eamque inceſſanter ad ſublimiores gradus attollit; vel præteritorem lapſum memoria, tuarum que inſirmitatum cogitio efficit, ut tanquam nocentem temot inueneris, & in hoc inſitu ad minuendam penam, eamque reddendam non ſolum tolerabilem, verum etiam ſuaſem, tibi cogitandum eſt, te corrigi a Deo; ab eoque tibi præberi, unde illi modico ſumptu ſatisfacias; Elige, aut ſuaſa es, & probaris; aut peccaris, & emendaris. Ita Sanctus iſte Doctor Paulum conſolabatur in magna, quam ſererat, rerum ſuaram peſtura; & in graviſſimo dolore, quo inde eret eſſet: Aut Sanctiſis, & probaris; aut peccaris, & emendaris. Idem.

Iuſti conſiderat iterum eſt in adverſis.

Si Dei Filius in Evangelio dixiſſet, eos, qui ipſum ſequebantur, equique fidem amplecterentur, hoc in mundo immores ſore ab omni calamitate, opibus cumulat, ac ſemper voluptatibus affluentes; tunc non inſidicr, fides noſtra inſerimari poſſet ad tot tribulationum, egestatium, humilitationum, dolorum adſpectum. Ardum tunc eſſet reſistere ſenſibus diſſidentia, que in cordibus abhorretur. Quare? quia ne ab ipſo JESU CHRISTO deceptum arbitrerer, & experiret iſis oppoſita, que mihi fuſſet pollicitus. Verum ubi conſulo ſacra oracla, que ex ipſo Dei

Salvatoris ore emanarunt, eaque ad unquam Providentiæ conſilio adimpleri cerno, cum audio adorabilem hunc Magiſtrum palam, & non ambigue dicebatem diſcipulis ſuis Joan. 16. *Statim gaudet, vos aſum conſerſabitur.* Cum illum conceptis verbis prædicantem audio, ipſos numeratam peſfectionum ſcopum ſuororum, eique numeratam cruceſ, atque contumelias ab illis perferendas, eorumque circumſtantias indicantem, atque monendo inſerentem, ſe in anteceſſum hæc illis prænuſciare, ne ſcandalizentur, ubi iſta contigerint: Hæc locutus ſum vobis, ut non ſcandalizemini; & ut meminerint, ſe hæc omnia illis prædiſſe: Ut cum venerit hora, eorum remiſſificamini, quia ego prædiſſi vobis: Cum, inquam, hæc omnia fieri, ſacraque itaſeor, cumque mihi ob oculos venierent aperiffima, atque præſentiffima harum rerum exempla, fieri ne poterit, quominus conſcientia mea inſtaſretur, atque inde capiat re. eas omnino incrementum? Ita enim arguendum mihi eſt. Ille ipſi, qui eorum tribulationes, & adverſa portendent, pollicitus quoque eſt, ſe illis regnum ſuum, & in hoc celeſti regno perfectam beatitudinem daturum. Ille utrobique certiffimus auctor eſt; non minus certus, cum bonum prænuſciat, quam cum malum portendit, quoniam ſemper æterna veritas eſt. Quemadmodum ergo inſerentem eventus probavit, & probat quod ille de Elechiorum ſuorum tribulationibus vaticinatus eſt; æque verum erit, quod illi de gloria ſperandam proponit. Hinc magis Apoſtoli ſententiam ſeruat aſo: pator & ſine quaereſa patitur: ne que ideo inſiquiſtus, ac ſollicitus ſum, ſcio enim, in quo conſido, & in quo ſperam meam poſo: ſcio, & certus ſum, non ſolum eum mihi præſtare poſſe quicquid pollicitus eſt, ſed etiam illi vellet, & præſtaturum, quominus pollicitus eſt. P. Bourdaloue in Dominicali.

Inſidelibus reliquamus prolixos, diutinoſque hoſce dolores, quibus Religio non moderatur. Cum eorum detrimenta nullo pacto reparari poſſint, nullam quoque illorum ſubſide carere poterit; cumque nullam habeant ſpem, nullam habent ſolatum. Nos autem, quibus Deus dignatus eſt ſuaſa revelare veritatēſ, legimus in ſcripturis, eſſe tepere ſplorandi, & modum iſerymurum: ſolem non debere ſuper iram noſtram occidere, neque occidere ſepties ſuper noſtram triſtitiam; & eandem charitatem, propter quam fidelium mortem dolemus, nobis ſpem facere reſurrexionis eorum, ac invitare nos, ut de ipſorum felicitatione lætemur. Elechier Niemaufenſis Epifcopus.

In terris patiuntur, verum eſt, ubique cruceſ gerunt; hi ſunt fractus omnium anni temporum: ſub omni celo creſcent; nullus virtus, conditio nulla iſſtem eſt vacua. Chriſtiana ſecitas, que ſola ſons eſt meritum, & quam, ut videtur, cruceſ revereri debent, eique parcere, hæc nutrit, & ſepe etiam parit. Diceres, neminem illi carere poſſe: pauci fanſti potum ſuaſa lacrymis non diluerunt? Tribulationes, perfectiones, humiliatōſes hæc eſt ſanctorum hædititas. Hi omnes atri coloreſ ad eorum imaginem exhibendam concurrunt; iſſique adeo quidquid Martyris paſſi ſunt, Patibula, eculæ, ſorſitaceſ ardentes, terre, ungule, non ſunt condigna, nullam habent cum propoſita mercede rationem. Neque enim ſolum ſutura gloria, ſanctorum beatitudo, gaudium Domini, quo poſt hanc vitam abſorbentur, que cum pretio, meſura, ſinibuſque careant, cum præſentis huius temporis tribulationibus comparari non poſſunt; interior præſtio, ſecreta dulcedo, ſpiritualiſ lætitia, que tribulationibus ineſt, & jugum Domini ſuaſe, & onus equulem efficiunt leve: inſinſti ſunt pretii; & minoris aſtimantur quæſtione ad ea promerenda poſſimus pati. P. Croſſer in anno Chriſtiano.

Verum eſt, (Frater mi) ſortem tuam inter homines triſtem eſſe, atque moleſtam, ſed per hanc, ſi ita loqui ſas eſt, quam nota ſignaris? nonne illa, quam geſtare debent electi, que diſtinguit illos tanquam electos? Illa Unigeniti Dei, qui Electorum omnium caput eſt, & exemplar? Hoc eſt fidei noſtræ principium, quod cum JESU CHRISTUM ſit prototypum Prædeſtinationum, ut cum illo glorificemur, cum eodem ſanctam habere debemus ſimilitudinem. Quæ præſtio, & prædeſtinationem conſermeſeri imaginis ſui ſui. At certum eſt JESUM CHRISTUM fuſſe contemptum, & vexatum in terra. O altitudo divitiarum ſapientiæ Dei! Tiberius rogabat in ſolio, & Dei Filius ejuſdem probat imperiis. Filius ſuprema erat prædictus auctoritate; & Dei Filius tanquam nocens ad illius Tribunalis rapietur. Ita Deus per JESUM CHRISTUM ſalutem hominum operabatur, & ita, mi auditor, operatur per te ipſum, ac præſcit ſalutem tuam. Imprimis in te caracte-

Tribulationes comparari nequeant cum mercede illiſ prædiſſa, qui eadem Chriſtiane ſuſſerant.

Tribulatio juſtum Deum imitem ſacit.

que

